

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Mladá Boleslav, Komenského nám. 76

Komenského náměstí 76, 293 01 Mladá Boleslav

Identifikátor školy: 600 049 183

Termín konání komplexní inspekce: 19. února - 23. února 2001

Čj.	031 38/01-2065
Signatura	kc4cu116

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Mladá Boleslav, Komenského náměstí 76 je úplnou školou, kterou navštěvuje ve školním roce 2000/2001 358 žáků v jedenadvaceti třídách. Z tohoto počtu je osmnáct tříd specializovaných pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování. Průměrný počet žáků ve všech třídách je 17, ve specializovaných třídách 15,7. Ve škole pracuje v letošním školním roce celkem dvacet devět pedagogických pracovníků.

Vyučuje se podle vzdělávacího programu *Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22*.

Výuka probíhá ve dvou budovách. Školní stravování je zajištěno ve školní jídelně, jež není součástí školy.

Ve škole nejsou evidováni žáci - cizinci.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Týdenní hodinová dotace odpovídala učebnímu plánu, členění předmětu na jednotlivé části, jazykovou, slohovou, literární, na prvním stupni čtení a psaní, byly v souladu s požadavky zvoleného vzdělávacího programu. Při zpracovávání tematických plánů nebyly ve všech případech zapracovány úpravy a doplňky čj. 25 018/98-22. Ze zápisů v třídních knihách školního roku 1999/2000 vyplynulo, že byly porušeny osnovy ve všech třídách pátého ročníku zařazením učiva (*druhy a skloňování číslovek*), které bylo přesunuto výše zmíněnými úpravami do vyššího ročníku. V osmém ročníku byly probírány *slovesné třídy a vzory*, které nejsou ve vzdělávacím programu obsaženy. Příprava na jednotlivé hodiny byla promyšlená, ve sledovaných hodinách byly využívány ve větší míře didaktické pomůcky, v menší audiovizuální technika. Výuka českého jazyka byla posilována zařazením *seminářů českého jazyka*. *Celkově bylo plánování a příprava hodnoceno průměrně.*

Personální podmínky výuky byly výborné, všechny hodiny českého jazyka byly zabezpečeny učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Psychohygienické zásady byly dodržovány, více však na prvním stupni, a to četným zařazováním relaxačních pohybových prvků. Určité rezervy byly v uplatňování zásady přiměřenosti. Materiální podmínky byly na velmi dobré úrovni a také využití pomůcek v hodinách bylo funkční. *Podmínky výuky byly celkově na velmi dobré úrovni.*

V organizaci, metodách a formách práce převládal činnostní styl výuky. Učitelé prvního stupně měli ve všech sledovaných hodinách připravená cvičení na tabuli, užívali různé didaktické pomůcky, zpestřovali výuku soutěžemi, zařazovali herní prvky, uplatňovali individuální přístup. V každé třídě prvního stupně byl umístěn počítač, na kterém ve většině sledovaných hodin probíhalo individuální procvičování. Učitelé cíleně zařazovali mluvní cvičení, procvičovali s žáky komunikativní dovednosti. Na druhém stupni byla zařazována samostatná práce vždy doplněná individuální pomocí, žáci pracovali s namnoženými pomocnými materiály, s učebnicemi pro základní školu i pomocnými učebnicemi pro dyslektický nácvik. Všichni učitelé uplatňovali důslednost a trpělivost. *Organizace, metody a formy práce byly na velmi dobré úrovni.*

V realizaci motivace a hodnocení byly rozdíly ovlivněné osobností učitele. Ve vynikajících a velmi dobrých hodinách byli žáci průběžně motivováni k jednotlivým úkolům, v hodnocení vždy převažovalo povzbuzování. Zřídka se objevila v sledovaných hodinách klasifikace

známkou. Frekvence známek v žákovských knížkách byla četná, v některých případech však příliš převažovala neúčinná kumulace špatných známek. Pozitivem bylo pravidelné opravování sešitů. *Účinnost motivace a způsob hodnocení žáků byly průměrné.*

Komunikativní dovednosti byly u většiny dětí vzhledem k specifickým vývojovým poruchám na nižší úrovni. Ve velmi dobrých hodinách byla cíleně zařazována mluvní cvičení a vyžadovány odpovědi celou větou. Vyučující užívali hezkou spisovnou češtinu, často zařazovali přednesové čtení, ukázky, v rámci možností požadovali mluvený projev po žácích. Interakce byla na velmi dobré úrovni, v atmosféře hodin převládal klid, důsledné vyžadování splnění úkolu a trpělivost. Nežádoucí projevy nebyly zaznamenány. *Interakce a komunikace byly na velmi dobré úrovni.*

Český jazyk byl sledován celkem v patnácti hodinách. Z tohoto počtu byla jedna hodina hodnocena jako pouze vyhovující, čtyři hodiny byly průměrné, sedm velmi dobrých a tři vynikající.

Komplexně posuzovaná kvalita výuky českého jazyka na prvním i druhém stupni měla velmi dobrou úroveň.

Matematika

Matematice byla přidělena hodinová dotace odpovídající schválenému učebnímu programu. Součet hodin za čtyři roky druhého stupně tak dosahoval stanoveného minima. Na prvním stupni školy byl ve výuce zřetelný jen formální charakter tematických plánů. Průběh výuky byl ovlivněn velkou vazbou na používané učebnice a pracovní sešity, které však obsahově neodpovídají učebním osnovám. Z kontroly třídních knih ze školního roku 1999/2000 bylo zřejmé několiké porušení učebních osnov – ve třetích třídách bylo nad rámec osnov probíráno učivo *kružnice – kruh, konstrukce trojúhelníka* (ve 29. – 42. týdnu). V obou čtvrtých třídách bylo probírána tematika *trojúhelníková nerovnost* (27. a 24. týden), v obou pátých třídách *vzájemná poloha dvou kružnic* (38. a 41. týden). Učivo *kružnice, kruh* bylo probíráno i v třetí A třídě ve 21. – 22. týdnu školního roku 2000/2001. Naopak ze zápisů v třídních knihách nelze jednoznačně doložit splnění všech předepsaných okruhů (ve třetích třídách chyběl záznam o probírání *obvodu*, v pátých nebylo evidováno probírání kapitoly *tabulky, grafy, diagramy*). Na druhém stupni učitelé pro zachování kontinuity výuky většinou oddělovali výuku aritmetiky (popř. algebry) od geometrie. Matematika byla doplňována v osmém ročníku zavedením předmětu *seminář z matematiky* a zaměřením předmětu praktické činnosti na práci s počítači. Dílčím nedostatkem byla skutečnost, že obsahové zaměření a časové rozvržení v předmětu cvičení z matematiky nemělo přímou vazbu na výuku matematiky. Konkrétní přípravu vyučovacích jednotek ovlivnily rozdílné přístupy jednotlivých učitelů. Vesměs byl dobře promyšlen obsah a rozsah probírané látky, rozdíly byly v kvalitě přípravy pomůcek a v metodickém vedení hodiny. *Plánování a příprava výuky byly celkově na průměrné úrovni.*

Výuka matematiky byla až na jedinou výjimku vedena učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí (ve třídě VIII. C vyučuje učitel s kvalifikací pro první stupeň základní školy, stejný vyučuje seminář z matematiky). Prostorové a materiální podmínky pro výuku byly velmi dobré. Instalované počítače ve třídách prvního stupně, zřízená specializovaná učebna matematiky a nově instalovaná počítačová pracovna byly nadstandardem ve srovnání s dalšími školami. Nedávné uvedení počítačové pracovny do provozu bylo důvodem některých počátečních nedostatků (menší množství výukových programů, ještě neinstalované připojení internetu, malý počet učitelů schopných práce se sítí počítačů). Účelně byla využívána didaktická technika –

zpětný projektor. Z psychohygienických hledisek byla velmi dobrá kvalita prostředí (účelnost, podnětnost), méně pozornosti bylo věnováno psychohygieně těla a práce (jednotná velikost lavic v V. A třídě, nevhodné kombinace velikosti žákovských lavic a židlí v matematické pracovně, poloha žáků při psaní, metodická jednotvárnost některých hodin). Ve využití názorných pomůcek byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze. *Podmínky výuky předmětu mají nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.*

Struktura hodin byla uzpůsobována specifickým podmínkám. Náročnost byla přiměřená, učitelé preferovali pochopení látky nad přesným vyjádřením žáků. Většina výuky měla frontální charakter. Velmi dobré hodiny měly činnostní prvky, naopak v části výuky převažovaly aktivity učitele. Poměrně málo byly ve výuce používány kompenzační pomůcky pro usnadnění práce žáků se specifickými vývojovými poruchami (šablony, razítka, připravené tabulky pro doplňování, využití barevného odlišení, řádové počítadlo apod.). Menší počty žáků ve třídách dovolovaly v některých okamžicích individuální výuku, málo však byla prováděna vnitřní diferenciací. Pro rychlejší žáky vznikaly časové prostoje a prostor pro nežádoucí aktivity. Většinou hodin chyběl strukturovaný závěr, práce probíhala do zvonění, pokud bylo provedeno shrnutí, tak pouze učitelem – pro žáky pasivně. *V metodách, formách a organizaci výuky byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze.*

Charakteristickým byl ve většině případů vstřícný přístup, průběžné hodnocení a povzbuzování, vytváření pozitivního klimatu ve třídě. Využívány byly motivační prvky (díleč pomocná klasifikace, moment překvapení, motivační vlastnosti používaných učebních textů apod.). Poměrně častou chybou ale byla abstraktnost probíraných jevů, práce jenom s pojmy a čísly bez vazby na praktické užití (verbalizace, chybějící manipulace s prvky, pomůckami, penězi apod.). Klasifikace byla dostatečně četná, v jejích formách však byly nedostatky – používání nestandardních klasifikačních stupňů, převaha klasifikace za písemný projev, vyskytovalo se i udělování tzv. černých bodů. Velké rozdíly byly v úrovni práce s chybou, nejčastější zpětnou vazbou bylo pouhé sdělení správného výsledku. *Také oblast motivace a hodnocení měla celkově průměrnou úroveň.*

Složení tříd se promítalo i do kvality interakce a komunikace. Ze strany učitelů nebyly vytvářeny komunikativní bariéry, vysoká byla ve většině případů míra empatie, přesto byly verbální projevy žáků v průměru na nižší úrovni. Kvalita mluveného slova (pedagoga i vyžadovaného a tolerovaného žákům) byla rozdílná. *Interakce a komunikace měly průměrnou úroveň.*

Hodnocení výuky matematiky vycházelo ze sedmi hospitací. Dvě hodiny byly na velmi dobré úrovni, tři byly hodnoceny jako průměrné, ve dvou případech zjistila inspekce citelně slabá místa.

Výuka matematiky byla celkově na průměrné úrovni.

Přírodovědné předměty (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, praktické činnosti)

Všem sledovaným přírodovědným předmětům byla v učebních plánech věnována taková hodinová dotace, aby v průběhu čtyř let na druhém stupni bylo alespoň naplněno povinné minimum. Výuka praktických činností byla směřována podle podmínek školy většinou do zaměření *práce s počítači*. Součástí tematických plánů učiva byly i laboratorní práce, jejich konkrétní náplň určovali učitelé operativně. Vesměs byly realizovány přímo ve vyučovacích hodinách (umožňovaly to nižší počty žáků ve třídách a částečně to bylo dáno horšími materiálními podmínkami – absencí laboratoře či alespoň vhodnějšího vybavení pracovny). Rozvržení učiva do jednotlivých ročníků bylo většinou rovnoměrné, zachovávalo se systematické členění. Výjimkou bylo rozvržení učiva fyziky. V devátém ročníku bylo celé

druhé pololetí věnováno pouze opakování učiva. Příprava jednotlivých hodin byla pečlivá, rovněž do ní se nepříznivě promítaly materiální podmínky (nutnost přenášení pomůcek mezi patry apod.). *Plánování a příprava výuky byly až na jednu výjimku velmi dobré.*

S úplnou odbornou i pedagogickou způsobilostí byly vyučovány předměty chemie a přírodopis. Fyzika byla vyučována s úplnou kvalifikací v pěti třídách, v šesti ji vyučoval učitel s kvalifikací na první stupeň základní školy. Pro výuku zeměpisu škola neměla odborně kvalifikovaného pedagoga. Práce na počítači vyučovaly dvě učitelky, jedna s pedagogickou kvalifikací, druhá bez odborné i pedagogické způsobilosti. Výuka technických prací byla zabezpečena ve dvou třídách úplně, ve smyslu odborné i pedagogické způsobilosti. Kvalita výuky byla částečně závislá na výše uvedených personálních podmínkách (tak např. obě velmi dobře hodnocené hodiny byly zajištěny učiteli s úplnou kvalifikací). Úroveň materiálních podmínek se mezi jednotlivými předměty lišila zejména v kvalitě vybavení většinou specializovaných učeben. Velmi účelně zařízené byly učebny přírodopisu, zeměpisu a počítačová pracovna. Velmi pěkná, ale již málo využívaná, byla školní dílna. Pro efektivní výuku fyziky a chemie však škola neměla dostatečné prostorové zázemí (učebna bez rozvodů elektřiny, vody, plynu a odpadů neměla ani zdaleka vlastnosti laboratoře). Pomůckové vybavení a didaktická technika byly na standardní úrovni. *Podmínky byly celkově průměrné.*

Také v organizaci, formách a metodách výuky byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Většinou frontální přístup byl v několika případech nahrazován modernějšími didaktickými postupy (aktivizující metody praktických činností, sociální přístupy, heuristické prvky, samostatné zpracovávání, prezentace referátů apod.). Ve velmi dobrých hodinách byly pěstovány průřezové kompetence, funkční gramotnost, ve výuce byl kladen důraz na systematičnost a pracovní návyky. Ve velké části hodin byla ale zřetelná dominance učitele, poměrně málo učitelé dbali na realizaci specifických přístupů k žákům s vývojovou poruchou učení (neúčelné zápisy do sešitů, kumulace pojmů bez názorného utřídění, dlouhé časové úseky náročné na udržení pozornosti, málo využívaná algoritmicizace apod.). Odbornost a nároky byly vesměs přizpůsobeny aktuálním podmínkám a vstupním charakteristikám žáků. Také v hodinách přírodovědných předmětů byla látka v závěru hodin shrnována a zařazována do systému dosavadních poznatků spíše učitelem.

V motivaci využívali učitelé možností nabízených jednotlivými předměty. Byly využívány regionální prvky a praktické zkušenosti žáků. Ve výuce zaznívaly motivační výzvy, významným činitelem byla také praktická činnost, četné i žáky prováděné pokusy. Negativním jevem byla klasifikace žáků v některých předmětech (např. fyzika, přírodopis). Ve třídě VII. A bylo např. čtrnáct z devatenácti žáků hodnoceno v pololetí z fyziky klasifikačními stupni dostatečný a nedostatečný. Učitelem, metodickým orgánem ani vedením školy zatím nebyla situace analyzována a uspokojivě řešena. *Motivace a hodnocení měly celkově průměrnou úroveň.*

Vztah učitel – žák byl bezproblémový, pedagogové cíleně odbourávali komunikační bariéry, respektovali osobnost žáka. Pravidla chování byla většinou uznávána, jen v menší míře se projevily znaky nekázně vyplývající z osobnostních vlastností žáků a částečně z nedostatků v organizaci výuky (jednotvárnost, nesoustředěnost, prostoje). *V oblasti interakce a komunikace byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze.*

Hodnocení vycházelo ze sledovaných deseti vyučovacích jednotek. V hodnotící stupnici ČŠI byly dvě hodiny velmi dobré, sedm průměrných a jedna nepřipravená – pouze vyhovující.

Kvalita vzdělávání v přírodovědné oblasti byla celkově průměrná.

Občanská a rodinná výchova

Týdenní hodinová dotace obou předmětů odpovídala zvolenému učebnímu plánu, též obsah učiva ve všech sledovaných hodinách souhlasil s osnovami vzdělávacího programu. Roli koordinátora v tomto případě plnila předmětová komise. Časově-tematické plány byly zpracovány. Kontrolou třídních knih v loňském školním roce nebylo zjištěno porušení osnov. *Plánování a příprava byly hodnoceny jako velmi dobré.*

Předmětům vyučovalo šest učitelů, z nichž nikdo nevyhovoval kvalifikačním předpokladům. Pouze dvě učitelky splňovaly požadavek pedagogické způsobilosti k výuce na druhém stupni základní školy. Odborná pracovna na výuku občanské výchovy odpovídala vybavením standardní úrovní. Výuka občanské výchovy probíhala i v jiných, lépe vybavených učebnách (např. v pracovně zeměpisu s videorekordérem). Dobré podmínky k výuce měla rodinná výchova - cvičná kuchyně byla dobře zařízená, navíc byla k výuce využívána počítačová pracovna (17 počítačů, dostatek výukových programů pro tento předmět). Psychohygienické podmínky odpovídaly požadavkům - zařazení relaxačních činností, větrání, prostorové podmínky, estetický vzhled učeben. Oba předměty byly většinou zařazeny na čtvrté či páté vyučovací hodiny. *Podmínky výuky byly průměrné.*

Hospitované hodiny byly připravené. Výuka ve dvou hodinách občanské výchovy byla vedena zajímavým způsobem - dominovala diskuse, žáci projevovali v dostatečné míře vlastní názory. Nejvyšší úroveň měly hodiny občanské výchovy - téma *Lidská práva* se zabývalo i historií dané problematiky, hodiny byly globálně pojaty, téma procházelo napříč jinými předměty. Hlavní částí hodin rodinné výchovy bylo problémové vyučování a samostatná práce žáků na počítačích. *Organizace, formy a metody výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.*

Motivace žáků byla patrná ve všech pěti hodinách - nejzřetelněji vyzněla v hodinách občanské výchovy v obou nejvyšších ročnících. Vyučovaná témata (např. *Lidská práva, Kultura a umění*, především ale téma *Obrana demokracie - Mnichov*) motivovala žáky k přemýšlení a sdělování vlastních názorů, rovněž tak aktualizace pro žáky už vzdálené historie. Nechyběly průběžné pochvaly, rovněž vstupní motivace byla ve všech hodinách patrná. Závěrečné shrnutí, zvýraznění cíle hodiny a zhodnocení většinou z časových důvodů chyběly. Hodnocení bylo prováděno pouze slovně. *Oblast motivace měla velmi dobrou úroveň.*

Interakce učitel - žák vykazovala nejvyšší úroveň ve dvou hodinách občanské výchovy, dobrá byla i v hodinách rodinné výchovy. Společným jmenovatelem bylo vedení žáků k diskusi a k prezentaci vlastních názorů. Ty ukázaly mj. stále zájem a překvapivé vědomosti v problematice, která je pro dnešní mladou generaci zdánlivě příliš vzdálená. Dobrou úroveň měla i „komunikace“ žáků s počítačem. V chování žáků se nevyskytly žádné problémy. *Komunikace a interakce měly velmi dobrou úroveň.*

Čtyři hodiny měly velmi dobrou úroveň, jedna průměrnou.

Výuka předmětů občanská a rodinná výchova měla ve sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň.

Cizí jazyky

Ve škole se vyučovalo dvěma cizím jazykům - anglickému a německému. Dominovala výuka anglického jazyka - např. na druhém stupni se vyučovaly třicet tři hodiny anglického jazyka, německého pouze devět hodin. Oba jazyky se vyučovaly v pátém až devátém ročníku, ve čtvrtém a osmém jen angličtina. Časová dotace, tj. tři hodiny v týdenním učebnímu plánu, byla v souladu se vzdělávacím programem, rovněž členění učiva ve sledovaných hodinách odpovídalo osnovám. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů či zájmových útvarů

neexistovala. Důvod byl jediný - žáci se specifickými vývojovými poruchami učení mají s výukou cizích jazyků problémy (chybí především cit pro jazyk), takže jejich vztah k předmětu není příliš pozitivní. Z těchto důvodů neorganizovala škola ani různé jazykové soutěže, žáci se nezúčastňovali olympiád apod. Kontinuitu výuky zajišťovala především předmětová komise cizích jazyků a učitelé zpracovávané časově-tematické plány. Nevýhodou byl nesjednocený systém používaných učebnic - např. v šesti třídách čtvrtého a pátého ročníku se používaly tři různé učebnice anglického jazyka. Největším kladem výuky cizích jazyků byl přehled vyučujících o svých žácích, dokonalá znalost jejich předností a nedostatků, zohledňování diagnostikovaných specifických vývojových poruch učení. Na rozdíl od jiných škol, v nichž individuální práce s těmito žáky bývá většinou málo zřetelná, patří tato oblast mezi nejlepší. *Plánování i příprava na vyučování měly velmi dobrou úroveň.*

Cizím jazykům vyučovalo celkem devět učitelů. Pouze čtyři učitelky prvního stupně splňovaly požadavek odborné a pedagogické způsobilosti zásluhou absolvovaných jazykových kurzů, tři vyučující vyhovovali požadavku pedagogické způsobilosti, dva nesplňovali kvalifikační požadavky. Celkem 27 hodin cizích jazyků bylo vyučováno odborně i pedagogicky způsobilými vyučujícími. Učebny byly jen částečně zařízené pro výuku jazyků - pouze jedna ze zhlédnutých deseti hodin proběhla v odborné pracovně anglického jazyka. Podnětné prostředí k výuce poskytovala školní knihovna, v níž byla vyučována hodina německého jazyka. Nově zřízená počítačová pracovna zatím nebyla využívána vzhledem k chybějícím výukovým programům. Také počítače v učebnách prvního stupně nebyly ze stejných důvodů používány. Z didaktických pomůcek byly v dostatečné míře k dispozici nakopírované texty, kartičky, tabule (včetně magnetické), v hodině německého jazyka se pracovalo s mapou. Pouze v jedné hodině německého jazyka byly k dispozici slovníky (navíc v osobním vlastnictví žáků; škola vlastní pouze malé množství slovníků česko-anglických), s cizojazyčnými časopisy se nepracovalo (odebírají je pouze učitelé, kteří pak nakopírované texty z časopisů používají k výuce), naopak magnetofonové nahrávky s originálním textem byly použity v sedmi sledovaných hodinách. Rozvrh hodin odpovídal psychohygienickým požadavkům - výuka byla rovnoměrně rozložena. Učebny byly větrané, teplota odpovídala normě. Relaxační činnosti, až na výjimky, byly v průběhu hodin zařazovány. *Podmínky výuky byly celkově průměrné.*

Všech deset zhlédnutých hodin bylo připravených. Vyučování nepostrádalo vnitřní diferenciací a individuální přístup k žákům, běžné bylo i volnější tempo, odpovídající úrovni žáků. Hodiny se vyznačovaly většinou pestrou strukturou, dominovalo činnostní učení a časté zařazování poslechových ukázek. Příznačná byla i trpělivost a klid pedagogů, především na prvním stupni, kde se často scházeli žáci z různých škol a tím i s rozdílnou úrovní. *Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.*

Vyučující se snažili motivovat především pozitivním hodnocením (permanentním, většinou slovním; klasifikováno bylo jen ve třech hodinách), různými soutěžemi apod. Snažili se vést hodinu (ve vyšších ročnících) v co největší míře ve vyučovaném jazyku. Učitelé si neustále ověřovali, zda žáci rozuměli a pochopili zadané úkoly. Vstupní motivace byla v některých hodinách jen naznačená. *Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň.*

Komunikace mezi oběma subjekty vzdělávání odpovídala úrovni a schopnostem žáků. Komunikativní dovednosti a úroveň žáků se specifickými poruchami učení jsou zvláště v cizím jazyku nižší, interakce mezi oběma subjekty byla zaměřena především na porozumění poslouchaného textu. *Interakce a komunikace byly vzhledem k výše uvedeným okolnostem hodnoceny velmi dobře. Jedna hodina byla vynikající, šest mělo velmi dobrou úroveň, dvě průměrnou, pouze jedna byla jen vyhovující.*

Výuka cizích jazyků byla hodnocena jako velmi dobrá.

Dějepis + vlastivěda

Týdenní hodinové dotace obou předmětů odpovídaly učebnímu plánu. V dějepise respektovali učitelé vzdělávacím programem doporučenou strukturalizaci a chronologické řazení učiva. Učební osnovy (dle zápisů v třídních knihách ve školních letech 1998/99 a 1999/00) dějepisu byly splněny. Časově-tematické plány vlastivědy vykazovaly dílčí nedostatky vzhledem k zajištění kontinuity učiva ve čtvrtém a pátém ročníku. Kontinuita byla zabezpečena v těch třídách, s kterými postupovala do vyššího ročníku tatáž učitelka. V pátém ročníku bylo kvantitativně upřednostňováno dějepisné učivo. Příprava na jednotlivé hodiny měla velmi dobrou úroveň. Výukové cíle byly stanoveny v návaznosti na předcházející učivo, v některých sledovaných hodinách byly účelně využívány pomůcky. *Celkově bylo plánování a příprava na průměrné úrovni.*

Personální zabezpečení výuky bylo velmi dobré, oba předměty vyučovali učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Psychohygienické zásady byly lépe dodržovány na prvním stupni, na druhém stupni byly rezervy v cíleném zařazování relaxačních, soutěživých či herních forem práce. Materiální podmínky byly velmi dobré, v hodinách využívali všichni učitelé mapy, atlasy, obrazové materiály, videokazety, zpětný projektor, diaprojektor. *Podmínky výuky byly celkově velmi dobré.*

Organizace, metody a formy práce měly standardní klasický charakter. Učitelé postupovali rutinně, nejběžnějším způsobem aktivizace žáků byl řízený rozhovor. Ve velmi dobrých hodinách dějepisu i vlastivědy byly funkčně využívány pomůcky, žáci vyvozovali poznatky a hlavně v práci s mapou aplikovali vědomosti. Na prvním stupni převažoval činnostní styl učení, byly rozvíjeny techniky podporující zapamatování si učiva, na druhém stupni převládala ve formách a metodách dominantní role učitele. Ve vynikající hodině bylo učivo aktualizováno, byly účelně využívány další zdroje informací a byl vytvořen prostor pro vyjádření vlastního názoru. *Celkově byly metody a formy práce hodnoceny jako průměrné.*

V oblasti motivace a hodnocení byly ve sledovaných hodinách rozdíly. Na prvním stupni vyučující častěji využívali motivačních výzev, povzbuzování a pochvaly. Děti byly aktivní, ochotně spolupracovaly a zapojovaly se do činnosti. Ve sledovaných hodinách vyučující žáky neklasifikovali. Na druhém stupni byli v hodinách žáci hodnoceni slovně i klasifikováni známkou. Celkové hodnocení žáků v dějepise vykazovalo nedostatky. I v nižších ročnících docházelo ke kumulaci špatných známek, nebyl vytvářen pozitivní vztah k předmětu. Učitelé pracovali příliš s faktografií, neredukovali přiměřeně učivo. *Motivace a hodnocení byly pouze vyhovující.*

Ve všech sledovaných hodinách byla vyučujícími vytvořena příjemná atmosféra, nemusely být řešeny nežádoucí projevy žáků. Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na toleranci a důvěře. Pozitivním jevem bylo vedení žáků k vzájemné komunikaci, ale jejich dispozice a možnosti byly v mnoha případech omezující. *Komunikace a interakce vykazovaly pozitiva a negativa v rovnováze.*

Ze sedmi sledovaných hodin byly dvě pouze vyhovující, dvě průměrné, dvě velmi dobré a jedna vynikající.

Výuka dějepisu a vlastivědy byla celkově na průměrné úrovni.

Hudební a výtvarná výchova, praktické činnosti na prvním stupni

Rozborem rozvrhu hodin bylo zjištěno, že časová dotace jednotlivých předmětů odpovídala přijatému vzdělávacímu programu. Časově-tematické plány výtvarné výchovy a praktických činností byly funkční a v souladu s příslušnými osnovami. Tematické plány pro hudební výchovu měly formální charakter, nebylo v nich zastoupeno veškeré předepsané učivo (např. hudební nauka, hra na hudební nástroj), přesto ze zápisů v třídních knihách bylo zřejmé, že osnovy byly plněny. Sledované hodiny byly většinou velmi dobře připravené, časový i metodický postup byl promyšlený, s návazností na předcházející látku. Výukové cíle byly stanoveny v souladu s učebními osnovami, jejich náročnost odpovídala aktuálnímu složení třídy. *Plánování a konkrétní příprava na výuku byly celkem velmi dobré.*

Hudební výchovu na prvním stupni vyučovalo šest učitelek, z toho pět bylo odborně a pedagogicky způsobilých, jedna tuto podmínku nesplňovala. Hodiny hudební výchovy na druhém stupni byly vyučovány učitelkou, která splňovala podmínku pedagogické způsobilosti. Výtvarná výchova na prvním stupni byla zajišťována sedmi odborně i pedagogicky způsobilými učitelkami, na druhém stupni třemi učitelkami - jedna je odborně i pedagogicky způsobilá, jedna je pouze pedagogicky způsobilá, jedna je bez odborné i pedagogické způsobilosti. Hodiny praktických činností na prvním stupni byly přiděleny osmi odborně a pedagogicky způsobilým učitelkám, dvě měly středoškolské pedagogické vzdělání.

Vyučovalo se (v sledovaných hodinách) převážně v kmenových učebnách, které byly vybaveny novým žákovským nábytkem. Prostředí v nich bylo příjemné a podnětné. Vzhledem k počtům dětí v jednotlivých třídách a jejich potřebám byly prostory učeben spíše stísněné. Pro výuku praktických činností na druhém stupni se využívaly nově zřízená počítačová učebna, školní dílna a cvičná kuchyňka. Při hudební výchově učitelka zařadila hru na kytaru a Orffovy hudební nástroje, obrazový materiál, hudební ukázkou a audiotechniku. Při praktických činnostech užívali žáci dostatek vlastního i školního materiálu (krabičky, barevné papíry, lepidlo, zbytky látek, provázek).

Tepelné podmínky během inspekce odpovídaly hygienickým normám, někdy učitelé opomíjeli před nebo během výuky vyvětrat. Kladem bylo dodržování délky vyučovacích jednotek, děti tak měly dostatek času na hygienu i krátkou relaxaci. Pozitivním zjištěním byla i možnost pitného režimu při výuce. Vyučující vhodně přizpůsobovali tempo výuky možnostem žáků a uplatňovali relaxační (a v některých případech i motivační) prvky.

Psychohygienické a personální podmínky výuky byly celkově velmi dobré, také v materiálním zabezpečení převládala pozitiva.

Organizace sledovaných hodin měla v průměru velmi dobrou úroveň. Pokyny vyučujících byly většinou srozumitelné, učitelky si ověřovaly, zda děti zadanému úkolu porozuměly. Veškeré činnosti odpovídaly jejich možnostem. Většinou efektivně byl využit vyučovací čas a prostor pro individuální přístup i samostatnou práci. Prověřování znalostí v hudební výchově probíhalo nápaditým způsobem (např. soutěže ve skupinách). Z organizačních forem využívaných při hodinách výtvarné výchovy a praktických činností převládala skupinová a individuální práce. Didaktické postupy většinou podněcovaly žáky k aktivitě, byly rozvíjeny jejich schopnosti, fantazie a vytvářeny potřebné dovednosti. Vhodná volba motivace a pomůcek přispěla k získávání a upevňování poznatků formou prožitků i praktické činnosti. *Organizace, použité formy a metody byly velmi dobré.*

V úvodu hodin využívaly učitelky vstupní motivace, navazovaly na předcházející učivo a vlastní prožitky žáků. V průběhu hodin byli žáci vhodně motivováni pochvalou, povzbuzováním, byla oceňována jejich snaha. Žáci byli objektivně hodnoceni, v závěru některých hodin bylo využito sebehodnocení. Výtvarných prací žáků je využíváno k výzdobě celé školy, estetická úroveň výzdoby byla velmi dobrá. *Motivace a hodnocení byly celkově velmi dobré.*

Vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky byla založena na oboustranné důvěře. Pravidla jednání byla známa a převážnou většinou žáků respektována. Mezi žáky a učitelkami a mezi žáky navzájem převládaly pozitivní vztahy. Vyučujícími byla osobnost žáka respektována. Atmosféra v hodinách byla příznivá. Negativním jevem některých hodin bylo nespisovné vyjadřování učitelek. *V interakci a komunikaci výrazně převládala pozitivní zjištění.*

Z celkového počtu deseti hodin hodnotila ČŠI dvě vyučovací jednotky jako zcela výjimečné, pět bylo velmi dobrých, dvě průměrné, jedna byla pouze vyhovující.

Celkově byla kvalita výuky v bloku sledovaných předmětů velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka matematiky, přírodovědních předmětů a dějepisu a vlastivědy byla hodnocena jako průměrná. Český a cizí jazyky, rodinná a občanská výchova a blok předmětů hudební, výtvarná výchova a praktické činnosti na prvním stupni byly hodnoceny velmi dobře. Kvalita vzdělávání ve sledovaných oblastech měla velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry vznikly na základě analýzy podmínek školy a byly v nich stanoveny konkrétní dlouhodobé i krátkodobé cíle týkající se výchovně-vzdělávací činnosti, materiální oblasti i mimoškolních aktivit. Roční plán práce byl rozpracován do operativních, konkretizovaných měsíčních plánů. Plánování výchovně-vzdělávacího procesu vycházelo ze vzdělávacího programu *Základní škola*. Učební plány byly dodrženy, vedení školy zpracovalo hodinové dotace na období čtyř let. Všichni vyučující zpracovali časově-tematické plány.

Strategický cíl školy – základní škola se specializovanými třídami byl naplňován postupně. Nejdříve na prvním stupni a po dohodě se zřizovatelem - Městským úřadem, Školským úřadem a Pedagogicko-psychologickou poradnou v Mladé Boleslavi byly zřízeny v devadesátých letech specializované třídy i na druhém stupni. V současné době dojíždějí do školy žáci z více než čtyřiceti obcí okresu Mladá Boleslav. Vzhledem k výrazné profilaci školy se postupně obměňoval i pedagogický sbor. Ve škole působí učitelé, kteří vystudovali speciální pedagogiku, anebo prošli kurzy zaměřenými na nápravu specifických vývojových poruch.

Škola umožňovala žákům se specifickými vývojovými poruchami učení absolvovat základní školu. Učitelé pomáhali dětem zvládnout jejich handicap zařazováním logopedické, dyslektické, dysgrafické a dysortografické nápravy. Zájem rodičů o tento typ školy dokladuje, že škola ve svém regionu splnila dané předpoklady. V plánování práce školy, které odpovídalo intencím *Pokynu MŠMT ČR čj. 23 472/92-21 k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení v základní škole*, byla zjištěna převaha pozitiv.

Zvolený způsob plánování se projevil jako reálný a vhodný. Plánování bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Škola jako instituce byla vnitřní organizací a operativním řízením dobře zajištěna. Organizační

schéma školy, která měla právní formu zálohované organizace, odpovídalo koncepčním záměrům a velikosti zařízení. Řadou vnitřních organizačních předpisů vymezila ředitelka školy funkce, kompetence a pracovní náplně jednotlivých pracovníků. Byly ustanoveny metodické orgány a sdružení, a to pro šest skupin předmětů. Podle podmínek a možností se žáci účastnili *minimálního preventivního programu „Škola bez drog.“* Ten byl zpracován v příliš obecné rovině bez zřetelnější prováděcí strategie, konkrétnější praktické aplikace a možnosti přesněji vyhodnocovat kritéria. Velmi dobře se v této oblasti realizovalo další vzdělávání určeného pracovníka, doložitelný je přenos získaných poznatků a vědomostí na ostatní pedagogické pracovníky.

Povinná dokumentace školy byla vedena. Tok informací oběma směry byl zajišťován prostřednictvím pedagogických rad. Zápisy z pedagogických rad dokladovaly předávání závazných pokynů a seznamování pedagogických pracovníků s legislativními předpisy. Všichni zaměstnanci byli prokazatelně seznámeni s *Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení čj. 16 969/96-12*. Pravidla chování a provozu školy stanovil *Školní řád*, který svým obsahem odpovídá § 15 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Školní řád byl schválen pedagogickou radou dne 15. listopadu 1999 a později doplněn dodatkem o pravidlech používání mobilních telefonů. Přesto by vyžadoval několik inovací a úprav (např. pregnantnější zpracování problematiky prevence sociálně patologických jevů a sjednocení způsobu uvolňování a omlouvání žáků). Z psychologického hlediska bylo nevhodné, že si žáci o svém zapomínání a chování museli vést záznamy, které byly navíc součástí třídní dokumentace.

Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000, schválená pracovníky školy, měla vcelku dobrou vypovídací hodnotu, seznamovala rodičovskou veřejnost podrobně o dění ve škole (rekonstrukcích, realizovaných záměrech v materiální oblasti, zapojení školy do různých aktivit apod.). Chyběly v ní však údaje o praxi pracovníků školy, což znamená porušení § 17e odstavce 2c zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva samotná i její přílohy zahrnovaly některé osobní údaje (adresy, rodná čísla) o pracovnících školy, tím byl porušen § 13 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

Ředitelka školy vydala podložená rozhodnutí - uvolnění žáka z předmětu, povolení dokončit základní školu, odklady školní docházky. Pro evidenci třinácti komisionálních opravných zkoušek ve školním roce 1999/2000 nebyl použit předepsaný tiskopis, avšak požadované náležitosti byly uvedeny. Při použití širšího slovního hodnocení nebylo v několika případech jeho znění zapsáno do katalogového listu žáka. Informování zákonných zástupců žáků probíhalo tradičními metodami - žákovské knížky, třídní schůzky, individuální jednání. Ze záznamů v žákovských knížkách vyplynula absence jednotného postupu při klasifikaci. V žákovských knížkách se vyskytovaly nevhodné zápisy, poznámky, klasifikace s mínusy apod. Někteří učitelé používali známku jako výchovné opatření. Neprofesionální byla kumulace špatných známek v některých předmětech.

Specializované třídy byly všechny naplněny do počtu čtrnáct až dvacet žáků na třídu. Ředitelka využila možnosti stanovit výjimku z maximálního počtu žáků ve třídě dle § 3 odstavce 10 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách. Důvodem k tomuto rozhodnutí byly žádosti o přijetí dalších žáků (především do druhého ročníku) se specifickými vývojovými poruchami. Spojením tří osmých tříd do dvou devátých bylo umožněno ušetřenou kapacitu učebny využít pro další druhou třídu. Svá rozhodnutí konzultuje ředitelka s pedagogicko psychologickou poradnou, zřizovatelem i školským referátem OÚ.

Vybavení žáků prvního ročníku odpovídalo nařízení vlády č. 15/1994 Sb., o bezplatném

poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb, ve znění pozdějších změn.

V řídicí práci byla efektivně využívána počítačová technika. Organizace vyučování odpovídala požadavkům stanovených § 9 odst. 1, 2, 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Operativní reakce vedení školy ještě v průběhu inspekce dokládaly funkčnost řízení. Organizační struktura přes dílčí nedostatky umožňovala účinné řízení školy.

Organizační schopnosti ředitelky školy i zástupce byly velmi dobré, organizační struktura a vnitřní organizační předpisy obsahovaly pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Organizování bylo hodnoceno jako průměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Hlavním nositelem pozitivního vývoje ve škole byla ředitelka. V jejím jednání převažoval liberální demokratický styl. Ve vedení pracovníků uplatňovala své osobnostní předpoklady, působila na učitele svým klidem, vzniklé problémy řešila kontinuálně a s konstruktivní vstřícností. Snažila se vytvořit dobré podmínky k práci. Podporovala schopnosti, iniciativu a další vzdělávání pracovníků. Učitelé efektivně využívali široké nabídky Služby školy Mladá Boleslav, zúčastňovali se kurzů, seminářů a různých školení v nadstandardním rozsahu. V prvním pololetí letošního školního roku navštívili téměř padesát akcí. Rezervy ve vedení pracovníků byly zaznamenány např. při srovnávání hodnocení žáků (průměry tříd) a vytváření pozitivního vztahu k předmětu (fyzika, přírodopis, dějepis). Zástupce ředitelky, který byl prvním rokem ve funkci, se prioritně vzdělával v oboru výpočetní techniky. Získané zkušenosti a znalosti aplikoval ve škole, velká část administrativní činnosti byla převedena na počítačové zpracovávání. Pro školní práci využíval program Bakalář. Postupně začal participovat na vedení a motivování pracovníků, v jednání doplňoval ředitelku školy razantnějším stylem.

Ve škole vyučovalo celkem 75 % učitelů s úplnou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Věková skladba byla příznivá, pedagogický sbor byl stabilizovaný. Celkově byla atmosféra mezi učiteli kolegiální a tolerantní.

Vedení školy stanovilo kritéria pro osobní ohodnocení pracovníků, všichni zaměstnanci s nimi byli seznámeni. Výše osobního hodnocení je diverzifikována s minimálními rozdíly. Prioritním kritériem bylo naučit se pracovat takovými metodami a formami práce, které pomáhají zvládnout učivo základní školy žákům s těžkými specifickými vývojovými poruchami učení. Vedení školy i učitelé úzce spolupracovali s Pedagogicko psychologickou poradnou v Mladé Boleslavi.

V účinnosti motivace a vedení pracovníků výrazně převažovala pozitiva, oblast byla hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy zpracovala plán kontrolní a hospitační činnosti, v němž podchytila celou organizační strukturu - kontrolu školní družiny, výchovného poradenství, stejně jako kontroly, které se týkají provozu školy i revizí, práce třídních učitelů. Nedostatky zaznamenali školní inspektoři při kontrole povinné dokumentace, především v třídních výkazech a katalogových listech (nevyplněné rubriky, chybějící údaje, nezaznamenané opatření čj. 10 868/95-22, starší tiskopisy, nezavážené originály katalogových listů apod.). Ze zápisů v třídních výkazech vyplynulo, že v jednom případě opakovala na žádost rodičů druhý ročník žákyně, která však nebyla na konci roku hodnocena v žádném předmětu nedostatečnou známkou (porušen § 10

odstavec 8 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů). Na pedagogických radách byly prokazatelně předávány pokyny k vedení povinné dokumentace, ty však nebyly některými učiteli akceptovány. Chyběla následná kontrola vedení školy. Plán hospitační činnosti byl vedením školy zpracován samostatně. V letošním školním roce se začal na hospitační činnosti podílet také nově jmenovaný zástupce ředitelky. V loňském školním roce 1999/2000 byla hospitační činnost ředitelky minimální, nepostihovala všechny třídy ani vyučující. Předcházející zástupkyně se na hospitační činnosti vůbec nepodílela.

Ze společně provedených hospitací (ředitelka, zástupce + školní inspektoři) vyplynulo, že oba dva uměli rozebrat sledovanou hodinu, pregnantně pojmenovat nosné a efektivní části hodin i vytknout zápory vyučovacího procesu (nepřiměřenost, jednotvárnost, absenci pomůcek, přílišný důraz na kázeň apod.) a dovedli rovněž učitelé metodicky poradit. Oba dokázali hodnotit sledované hodiny jako velmi dobré, průměrné a s citelně slabými místy. Zadávání srovnávacích testů (v minulých letech např. testy Kalibro) se ukázalo v tomto typu školy nefunkční.

V kontrolní práci ředitelky školy převládaly rutinní přístup a funkční operativní řízení. Upřednostňovala individuální jednání, využívala v osobním kontaktu svých profesionálních zkušeností.

Hospodářský a správní úsek byl průběžně kontrolován. Měsíčně a čtvrtletně byly prováděny kontroly zřizovatele, pravidelně probíhaly také kontroly OHESu, školského úřadu, přesně byly dodrženy termíny revizí. O kvalitě práce provozních zaměstnanců svědčil velmi dobrý stav tříd a chodeb obou budov. Ve třídách i na chodbách bylo vytvořeno estetické a podnětné prostředí, také úklid a pořádek byly na velmi dobré úrovni.

Ředitelka školy vytvořila kontrolní rámec organizační činnosti školy, delegovala postupně některé kontrolní mechanismy na nového zástupce. V kontrolní činnosti však shledala ČŠI nedostatky především ve vedení některých třídních výkazů, katalogových listů a žákovských knížek a v sporadické hospitační činnosti vedení školy. Oblast kontrolních mechanismů vykazovala průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Koncepční záměry byly reálné a funkční, plánování celkově mělo velmi dobrou úroveň. Dílčí nedostatky byly zjištěny v organizování, v několika případech došlo k porušení obecně závazných právních předpisů. Vedení a motivování pracovníků bylo rovněž na velmi dobré úrovni, ředitelka svými osobnostními předpoklady výrazně ovlivňovala pedagogický sbor. V kontrolním systému byla pozitivní a negativní zjištění zhruba v rovnováze. Nedostatky se prokázaly především v administrativní činnosti. Celkově bylo řízení školy hodnoceno jako průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Zajišťování péče o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení

První specializované třídy pro zdravotně handicapované žáky byly na zdejší škole zřízeny v roce 1992. Z důvodu selhávání žáků v běžné základní škole probíhalo zařazování žáků do tzv. dyslektických tříd (nejdříve však od druhého postupného ročníku) na základě diagnostiky a doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně-pedagogického centra. Negativním jevem bývá často pozdní zařazování dětí (do vyššího ročníku). Celkem šest odborně proškolených učitelek (tři vystudovaly obor speciální pedagogika) zajišťovalo reedukační péči o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení v ambulantních nácvicích - do devíti skupin byly zařazeny celkem 34 děti druhého až šestého ročníku. Těžiště individuálního nácviku správné výslovnosti a odstraňování vad bylo přeneseno do logopedické péče, která byla poskytována dvaceti čtyřem žákům. Vedla ji zkušená, odborně a pedagogicky způsobilá externí pracovnice.

Na žádost rodičů bylo osmnáct žáků na vysvědčení hodnoceno z českého jazyka slovně. Ne vždy byla kopie slovního hodnocení založena v osobní dokumentaci dětí. Za metodické vedení učitelů zodpovídala učitelka prvního stupně se speciálně-pedagogickým vzděláním. Pravidelné schůzky byly organizovány čtvrtletně. Škola vlastní dostatek speciálních pomůcek, které byly při výuce - zejména v nižších ročnících a v ambulantních nácvicích - běžně využívány.

ČŠI provedla celkem čtyři hospitace v hodinách speciálních nácviků. Při skupinově nebo individuálně organizované péči byly komplexně rozvíjeny mluvní dovednosti, zařazeny byly rytmizace, dechová cvičení, gymnastika mluvidel, rozvíjení fonemického sluchu a aktivní slovní zásoby. Jednotlivé činnosti se vhodně střídaly. Žáci byli motivováni říkadly, častou pochvalou, dosaženým pokrokem, pomůckami. Ve třech hodinách byl při výuce efektivně využit PC program, děti ochotně a se zájmem spolupracovaly. Atmosféra při výuce byla naplněna vzájemně vstřícnými vztahy mezi vyučujícími a žáky.

V kvalitě poskytované péče převažovala pozitivita. Jedna hodina byla vynikající, tři velmi dobré.

Školní družina

Školní družina má dvě oddělení, v nich je zapsáno 39 žáků převážně prvního až třetího ročníku. Ředitelka školy vydala vnitřní řád družiny a schválila program její činnosti. Neustanovila však vedoucí vychovatelku, což je v rozporu s § 2 odst. 6 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Provoz školní družiny zabezpečovaly dvě vychovatelky, které měly pro tuto práci odbornou i pedagogickou způsobilost, jedna z nich pouze na částečný úvazek. Rozsah provozu byl stanoven na základě podmínek a po dohodě se zřizovatelem. Ranní od 6:30 do 8:00 hodin, odpolední od 11:30 do 15:30, v případě potřeby do 16:00 hodin. Roční plán práce školní družiny byl zapracováván do týdenní skladby činnosti. V ní převažovaly odpočinkové, relaxační, sportovní, hudební, výtvarné a pracovní-technické činnosti. Prostorové podmínky pro práci školní družiny byly pouze vyhovující. Družina neměla své vlastní prostory, obě oddělení byla umístěna v kmenových třídách. Materiální zabezpečení bylo na lepší úrovni (hry, sportovní potřeby, knihovna, materiály pro výtvarnou a pracovní činnost apod.).

Na základě hospitace, posouzení podmínek a kontrole povinné dokumentace byla výchovně-vzdělávací činnost školní družiny hodnocena jako průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva o činnosti za školní rok 1999/2000.
- Rozvrh hodin, školní řád, zápisy z pedagogických rad, rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení.

- Materiály ředitelky školy (povolení dokončit základní školu, protokoly komisionálních zkoušek, plány práce, organizační řád, přehled o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků)
- Přehledy o prospěchu žáků školy. Záznamové sešity o zapomínání a chování žáků.
- Třídní knihy školního roku 1998/1999, 1999/2000 a 2000/2001, třídní výkazy, katalogové listy, vzorek sešitů, notýsků a žakovských knížek.
- Tematické plány vyučujících. Plány práce předmětových komisí a zápisy z jednání.
- Osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením. Žádosti rodičů o slovní hodnocení.
- Minimální preventivní program *Škola bez drog*.
- Řády odborných pracoven.
- Dokumentace školní družiny. Personální dokumentace.
- Hospitační záznamy školních inspektorů. Inspekční podkladová dokumentace.

ZÁVĚR

Škola měla pro výchovně-vzdělávací činnost celkově velmi dobré podmínky.

Kvalita vzdělávání:

V kvalitě výchovně-vzdělávacího procesu nebyly zaznamenány výrazné rozdíly, jednotlivé bloky či předměty byly hodnoceny jako průměrné a velmi dobré. Logopedie a reedukační péče o žáky se specifickými vývojovými poruchami byly hodnoceny velmi dobře. Celkově byla kvalita výuky na velmi dobré úrovni.

Kvalita řízení:

Oblasti plánování a vedení a motivování pracovníků byly hodnoceny velmi dobře. Koncepční záměry byly zpracovány na období čtyř let, získané zkušenosti a zájem rodičovské veřejnosti o tento typ školy prokázaly jejich funkčnost. Motivace pracovníků byla ovlivňována osobnostními předpoklady ředitelky, která svým empatickým přístupem k žákům a pozitivní motivací učitelů podporovala příznivou atmosféru ve škole. Organizací lze splnit koncepční cíle, struktura byla dobře stanovena a byla funkční, nedostatky byly zjištěny v porušení některých obecně závazných právních předpisů a ve formálním vedení a málo účinné kontrole povinné dokumentace. Sporadická byla hospitační kontrolní činnost vedení školy. Organizování a kontrolní mechanismy vykazovaly pozitiva a negativa v rovnováze. Celkově bylo řízení školy průměrné.

Základní škola není v právní subjektivitě. Inspekce nezaznamenala žádné neefektivní hospodaření se státními finančními prostředky.

Na základě sledovaných jevů při hodnocení kvality vzdělávání a řízení byla škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Grušová
Členové týmu	Mgr. Jiřina Veselá
	Mgr. Karel Kumstýř
	Mgr. František Kvasnička

V Kolíně dne 12. března 2001

Příloha: Dotazník pro rodiče

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. března 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Eva Hanzlíková

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad - referát školství Mladá Boleslav	2. 4. 2001	031 91/01
Zřizovatel: Město Mladá Boleslav	2. 4. 2001	031 92/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly vzneseny.

Dotazník pro rodiče

Základní škola Mladá Boleslav, Komenského nám. 76
Zpracováno 56 dotazníků

NÁZOR NA:	ZCELA A SPÍŠE SPOKOJENO	NEUTRÁLNÍ VYJÁDRĚNÍ	ZCELA A SPÍŠE NESPOKOJENO	NEMOHOU POSOUDIT	NEVYJÁDRĚLO SE
1. Nabídka volitelných předmětů	51 %	14,3 %	4,9 %	26,8 %	3 %
2. Nabídka nepovinných předm.:	37,4 %	14,5 %	3,5 %	24,6 %	20 %
3. Nabídka zájmových činností:	35,7 %	15,3 %	13,3 %	18 %	17,7 %
4. Vybavenost školy po stránce prostor pro výuku:	70 %	5,3 %	3 %	8,7 %	13 %
5. Vybavenost školy po stránce učebnic a učebních textů:	51 %	2 %	-	28 %	19 %
6. Vybavenost školy učebními pomůckami	28,8 %	6,5 %	6,3 %	48,4 %	10 %
7. Vytváření prostoru pro rozvoj dítěte:	72 %	9 %	7,1 %	10,9 %	2 %
8. Informovanost o školních výsledcích dítěte:	65 %	3,5 %	1,5 %	4 %	6 %

Vyhodnocení dotazníků pro rodiče

V rámci komplexní inspekce bylo 19. a 20. února 2001 rozdáno ve čtvrtém až devátém ročníku sto dotazníků pro rodiče. Vyhodnoceno bylo padesát šest vrácených dotazníků.

V jeho druhé části byly tyto nejčastější odpovědi:

Otázka č. 5 – jsou akceptovány Vaše připomínky k činnosti školy

- I. Ano
- II. Neměli jsme zatím žádné

Otázka č. 6 – za co byste podle Vašeho názoru chtěli školu pochválit

- I. Za hezký přístup k dětem (22 vyjádření)
- II. Za zřízení specializovaných tříd (12 vyjádření)
- III. Za vybudování počítačové učebny (5 vyjádření)
- IV. Za kulturní a sportovní akce, za školu v přírodě (10 vyjádření)

Spokojenost byla vyjádřena v 87,5 % vyplněných dotazníků.

Otázka č. 7 – co by se dle Vašeho názoru mělo ve škole zlepšit

- I. Zlepšit individuální přístup k dětem
- II. Zvýšit počet třídních schůzek
- III. Dohled na děti o poledních přestávkách a před školou vůbec
- IV. Do klasické výuky tělesné výchovy také zařazovat moderních sportovní aktivity

Otázka č. 8 – na co by se měla inspekce ve škole zaměřit

- I. Znovu s žáky probrat problém šikany a drog
- II. Na přístup učitelů k žákům a na využívání pomůcek
- III. Na znalosti žáků

12. března 2001

